

§ 8 Remiss av motion 2015:17 från Lotta Edholm (FP) och Ann-Katrin Åslund (FP) "Det ska bli lättare att få plats på servicehus"

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 106-582/2015, för yttrande senast 2015-07-14

Dnr 150-167/2015

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar den till kommunstyrelsen som svar på remissen av motion 2015:17 av Lotta Edholm (FP) och Ann-Katrin Åslund (FP) "Det ska bli lättare att få plats på servicehus".

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 maj 2015.

Kommunstyrelsen har i en remiss begärt äldrenämndens yttrande angående motion 2015:17 "Det ska bli lättare att få plats på servicehus" av Lotta Edholm (FP) och Ann-Katrin Åslund (FP). Motionärerna föreslår att alla äldre över 85 år som ansöker om plats på servicehus ska ges rätt till det och att valfrihetssystem för servicehus införs. Vidare yrkar motionärerna att kommunstyrelsen ger berörda nämnder och bolag i uppdrag att planera för nybyggnation av servicehus som uppfyller de krav som boende och myndigheter ställer på moderna bostäder.

Servicehus är enligt socialtjänstlagen (SoL) ett särskilt boende vilket innebär att en ansökan om bistånd i form av särskilt boende ska utredas och beviljas för att den sökande ska kunna flytta till en servicehuslägenhet. Det är med nuvarande lagstiftning inte juridiskt möjligt att erbjuda särskilt boende utan föregående individuell behovsutredning.

Den servicehusutredning som genomfördes av äldreförvaltningen under 2014 innefattande bl.a. att utreda valfrihetssystem för servicehus. Utredningens första del, kartläggningen, presenterades för äldrenämnden i december 2014. Projektgruppen arbetade fram en enhetlig grundkostnadsersättning, enhetlig hemtjänstersättning samt struktur för administration av köhanteringssystem, samtliga delar väsentliga för ett valfrihetssystem där stadsdelsnämnderna köper

platser av varandra. Inom utredningen belystes servicehusen också ur verksamhetsaspekt.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Bo Hansson m.fl. (S) och ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M).

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Niklas Källberg (FP) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) anmäler ett särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) konstaterar att det finns tre förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stöds av (V), (S), (MP) och (M), ett eget förslag till beslut från (KD) samt ett eget förslag till beslut från (FP).

Ordföranden ställer förslagen till beslut mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut som stöddes av (V), (S), (MP) och (M).

Reservation från (KD):

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

”KD föreslog att äldre nämnden beslutar

- att delvis bifalla motionen
- att därutöver anföra följande:

Äldreförvaltningen framhåller i sitt svar att det i den pågående boendeplaneringen ingår frågan om dagens och morgondagens boende för seniorer.

Det är viktigt att klargöra vilka behov de olika boendeformerna för äldre ska uppfylla och en gång för alla utreda begreppen inom definitionen ”äldreboende”.

Liksom motionärerna anför så anser också vi att en äldreboendegaranti ska införas för personer över 85 år och som önskar ett anpassat boende. Det vore dock olyckligt att låsa denna

garanti till att enbart omfatta servicehus. Garantin ska omfatta även trygghetsboende och vård- och omsorgsboende.

Vi anser precis som motionärerna att ett valfrihetssystem ska införas för servicehus. Det är inte logiskt att just denna boendeform ska undantas från valfrihetssystemen.

Däremot anser vi inte att staden i detta läge ska bygga nya servicehus. Vi anser att boendeformerna för äldre ska renodlas till att vara eget boende, trygghetsboende med eller utan hemtjänst och biståndsbedömt vård- och omsorgsboende.

Att i dagsläget fortsätta att använda begreppet servicehus – ett begrepp som Stockholm är så gott som ensam om i Sverige – riskerar att bädda för fortsatt begreppsförvirring för de äldre i Stockholms stad.”

Reservation från (FP):

Tjänstgörande ersättaren Niklas Källberg (FP) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag till beslut enligt följande: ”Folkpartiet föreslog att äldrenämnden beslutar

- att rekommendera kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen

- att därutöver anföra följande

Inför framtiden är det oerhört viktigt att servicehusen ska finnas kvar som en boendeform. Servicehusen har ingen direkt motsvarighet bland andra former av äldreboenden. Senior- och trygghetslägenheter ger inte den servicenivå som servicehusen har. Servicehusen är en bra boendeform för äldre som behöver hjälp i vardagen men som inte är så sjuka att de måste bo på ett boende med heldygnsoomsorg. Det är viktigt att befintliga servicehus bevaras och utvecklas för att möta dagens och framtidens krav, istället för att avvecklas.

Om man får komma till servicehus tidigt kan man klara sig längre utan att behöva flytta vidare till vård- och omsorgsboende, enligt forskning från Äldrecentrum.

Därför bör alla över 85 år som så önskar plats ges på servicehus. Det skulle innebära ett tydligt löfte om att alla äldre har möjlighet att komma till ett tryggt och anpassat boende. Många av dagens äldre är oroad över att inte få möjlighet att flytta i tid.

Förvaltningen tar upp den utredning som regeringen har tillsatt för att bland annat se över frågan om enklare biståndsbedömning. Vi hoppas att utredningen ska komma fram till att föreslå att ålder ska kunna

Utdragbestyrkande

vara ett skäl för biståndsinsatser. Om så inte sker vill vi se att staden tar initiativ för att en ändring ska ske i regelverket.

Det är också viktigt att ett valfrihetssystem införs för servicehus. Det har ett egenvärde att den enskilde själv får större möjlighet att välja sitt boende. Det stärker också efterfrågeunderlaget för servicehusen eftersom det ger möjlighet för äldre i stadsdelar som idag saknar servicehus att välja denna boendeform.”

Särskilt uttalande från (M):

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) lämnar följande särskilt uttalande:

”Det primära uppdraget för biståndsbedömningen är att den är individuell och utgår ifrån äldres vårdbehov, inte exempelvis stadsdelarnas ekonomiska förutsättningar. För att säkerställa en likställighet över hela staden anser Moderaterna att biståndsbedömningen ska centraliseras till äldrenämnden från stadsdelsnämnderna.

Medan fler stockholmare väljer att bo kvar hemma länge upp i åldrarna är det grundläggande att det är ett beslut som man fattar själv tillsammans med anhöriga. Därför anser vi att biståndsbedömningen ska ta särskild hänsyn till hög ålder kombinerat med ensamhet. Det får inte vara en hög tröskel att i hög ålder få möjlighet till ett servicehus, trygghetsboende eller vård- och omsorgsboende. De boendeformer som erbjuds stadens äldre ska också vara anpassade efter olika individuella behov.

När det gäller frågan om en särskild åldersgräns för att garanteras en boendeplats är det något som den pågående boendeutredningen särskilt bör utreda. Det är viktigt att åldersgränsen är väl avvägd utifrån faktorer såsom ökat vårdbehov och risk för ensamhet. Det är även grundläggande att åldersgränsen är fullt ut finansierad. Vänstermajoritetens budget har en ofinansierad satsning kring boendeanpassning från 85 års ålder. Otydliga och ofinansierade satsningar är ett mycket oansvarigt sätt att hantera Stockholms äldreomsorg.”

§ 9 Yttrande över revisionskontorets årsrapport för äldrenämnden för verksamhetsår 2014

Stadsrevisionens årsrapport, dnr 3.1.2-73/2015, för yttrande senast 2015-06-30

Dnr 140-163/2015

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Stadsrevisionen som sitt yttrande över årsrapporten för verksamhetsår 2014.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 maj 2015.

Årsrapporten redovisar det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av äldrenämndens verksamhet och ekonomi avseende 2014. Revisionskontoret bedömer sammantaget att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att kommunfullmäktiges uppsatta mål nås. Den interna kontrollen har varit tillräcklig och bedömningen är att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande och uppfyller reglerna för god redovisningssed. Revisorerna tillstyrker att äldrenämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Genomförda granskningar visar på förbättringsområden, till exempel delar i den interna kontrollen, uppföljning av de nationella kvalitetsregistren och samverkan med landstinget gällande psykisk funktionsnedsättning. Äldrenämnden rekommenderas också att bland annat se över rutinerna för redovisningen av statsbidrag. Dock har inga brister noterats som väsentligt påverkar bedömningarna av verksamhetens ändamålsenlighet, interna kontroll eller bokslut och räkenskaper.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt enligt förvaltningens förslag till beslut.

Utdragbestyrkande